

Tvorba geodatabáze

Před zahájením vlastní práce na semináře, je potřeba si rozmyslet dle vašeho tématu, jaké bodové, liniové a plošné prvky budete vektorizovat a dle toho si připravit tabulku metadat. Podle toho si musíte vytvářet a upravit geodatabázi.

Např. pokud chcete porovnávat plošný krajinný pokryv, potřebujete k tomu vytvořit 2 plošné vrstvy s kódy jednotlivých krajinných prvků. Pokud chcete zobrazit výskyt černých skládek, potřebujete k tomu např. bodovou vrstvu a v tabulce určovat složení a velikost té skládky. Pokud chcete hodnotit změnu toku řeky, potřebujete k tomu 2 liniové vrstvy. Vhodné je si definovat i plošnou vrstvu hranice vašeho území.

Ukázka možných vrstev:

skladky (body)

1. pole: **popis** (textové)
2. pole: **velikost** (číselné)

Reka1 (linie)

pole dle potřeby - není nutné

Reka2 (linie)

pole dle potřeby - není nutné

Povrch1 (plochy)

1. pole: **kod1953** (číselné)
Atributy (subtypy)
1 – ovocný sad
2 – les
3 – pole
4 – atd.

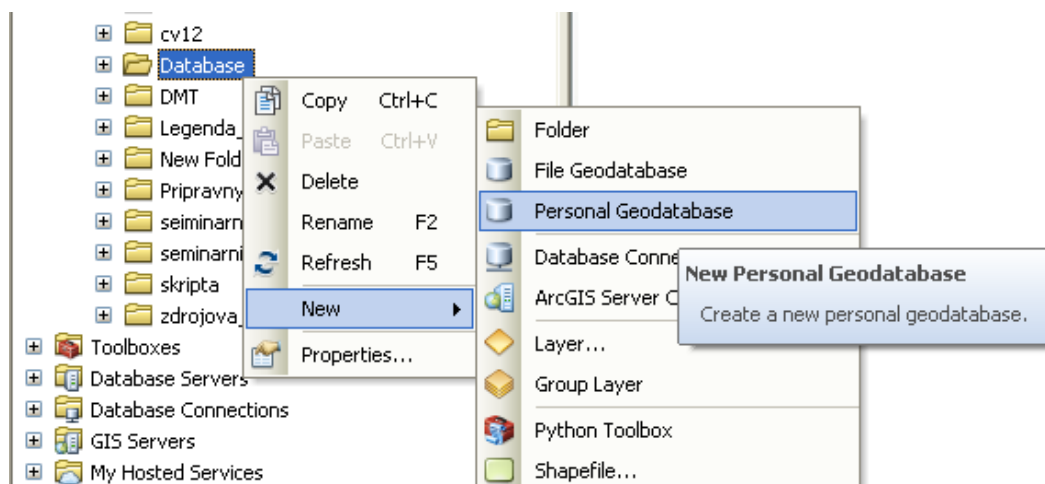
Povrch2 (plochy)

1. pole: **kod2007** (číselné)
Atributy (subtypy)
1 – ovocný sad
2 – les
3 – pole
4 – atd.

Vytvoření geodatabáze v ArcCatalogu

1. Otevřete si ArcCatalog, založte si geodatabázi pro vektorizaci.

Na určeném místě (disk či složka) klikněte pravým tlačítkem myši - **New, Personal Geodatabase** a pojmenujte založenou geodatabázi (např. Kamyk.mdb).

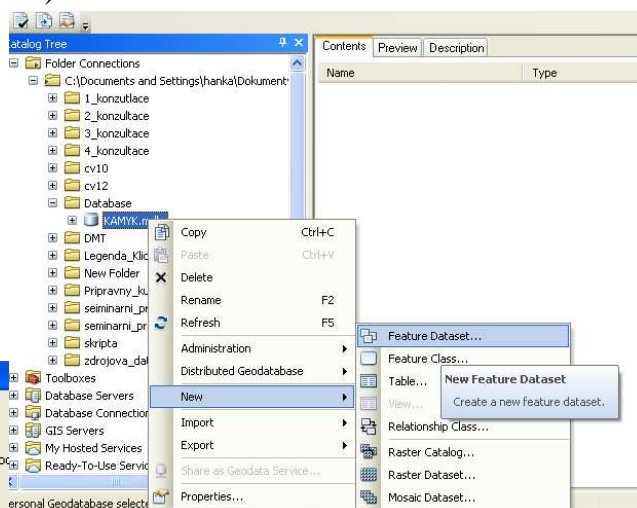
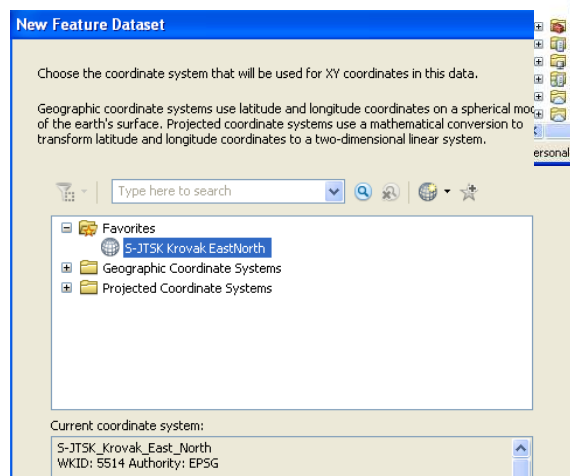
Osobní geodatabáze ukládá celý obsah do jednoho souboru MS Access - výhodné pro přenos dat. Tento typ uložení dat ale limituje velikost geodatabáze na 2GB.

Soborová geodatabáze ukládá data jako adresář na disku v souborovém systému. Každá datová sada je udržována jako soubor, který může dosahovat velikosti až 1 TB. Limit 1 TB je možné navýšit na 256 TB pro extrémně velké rastrové datové sady. Oproti osobní geodatabázi redukuje místo zabírající na disku o 50–75 %. Tento typ geodatabáze upřednostňován před osobní geodatabází.

Vytvoření datasetu (Feature Dataset)

Zajišťuje jednotný souřadnicový systém a umožňuje kontrolu vektorizace dle zadaných topologických pravidel.

Klikněte pravým tlačítkem myši na právě založené geodatabázi, **New, New Feature Dataset**, zadat název,

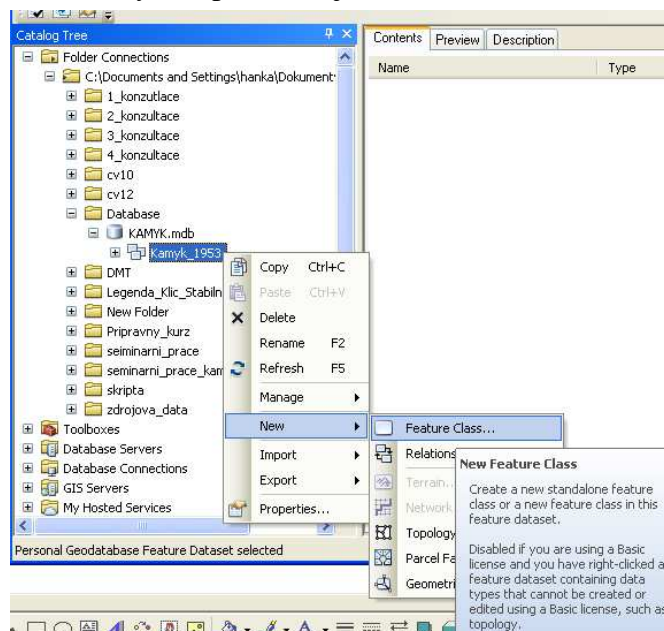
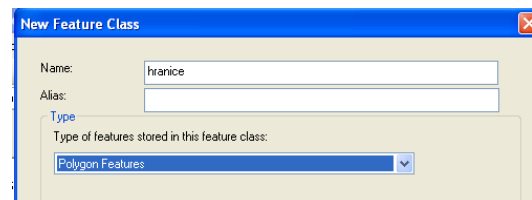
vybrat souřadnicový systém:

ostatní nechat předdefinované - **OK**.

Definování nových tříd (Feature Class)

Zde definujete jednotlivé vrstvy - třídy prvků, které jste si rozmysleli před zahájením své seminární práce. Kdykoliv lze vrstvy přidávat či mazat.

např. hranice vašeho modelového území - polygon
Klikněte pravým tlačítkem myši na právě založené Datové sadě (Feature Dataset) **New, New Feature Class**, zadat název a vybrat typ dat (Point, Line, Polygon) dle vaší vrstvy - **Další**

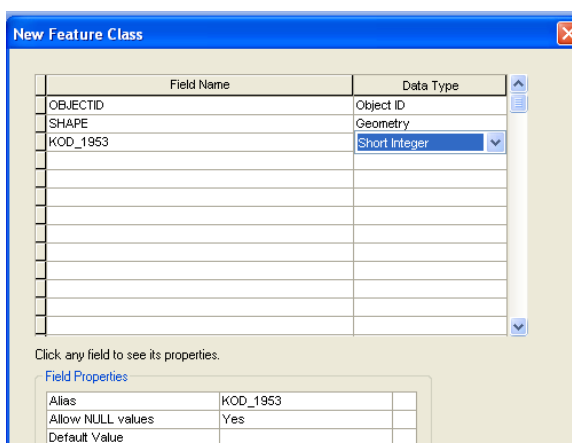
Pokud je potřeba, zadejte název nových polí a určete jejich typ:

- krátké celé číslo - Short Integer
- dlouhé celé číslo - Long Integer
- číslo s des. místy - Float
- text - Text

Finish - pro dokončení třídy.

Další Feature Class – povrch1, typ Polygone Feature.

Pro definování subtypů povrchu (např. v roce 1953) nutno doplnit v tabulce název nového pole: KOD_1953, Data Type: Short Integer

Stejným způsobem vytvořte další vrstvu povrch2.

Další Feature Class – reka1, reka2, skladky, komunikace vytvořte pouze v případě, že je potřebujete pro svoji seminární práci.

Pokud je potřeba do třídy prvků cokoliv doplnit (nové pole), lze to změnit pomocí Properties. Klikněte pr.tl.myši na vrstvu a otevřete její vlastnosti – Properties. Na kartě Fields vytvořte pole, do kterých budete zadávat atributy, které jste si předem rozmysleli, viz. ukázka možných vrstev.

Zde napište názvy nových polí, které budete vyplňovat

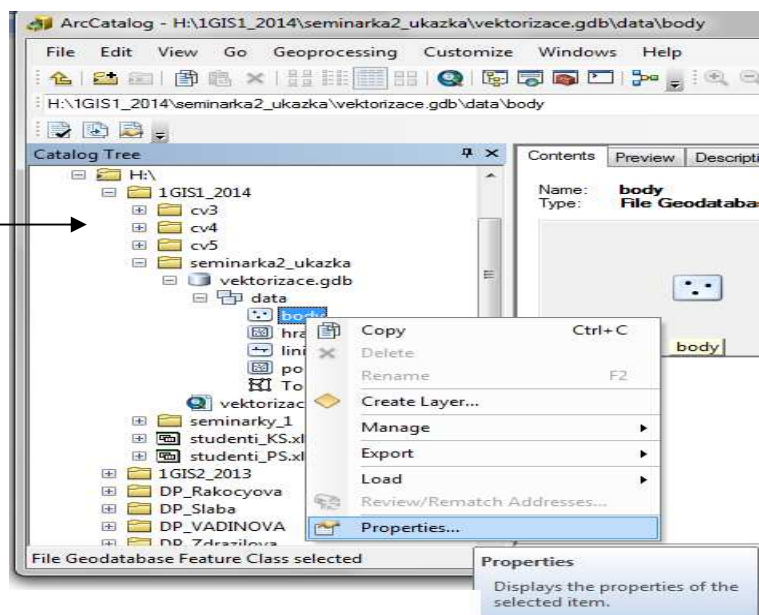
Zvolte typ pole. Pokud chcete psát kódy a využívat Subtypy, musí být dat.typ Short Integer. Pokud chcete psát názvy, musí dat.typ být Text.

Zde můžete upravovat velikost pole (Length) u textu

Pokud si chcete zaznamenat předem i vysvětlivky jednotlivých vašich kódů, lze využít Suptypů a zde vše doplnit. Tyto popisky se vám automaticky vloží do vašeho projektu a vy nebudete muset klasifikovat vaši vrstvu dle tohoto roztřídění. Při vektorizaci nebudete muset zapisovat kódy, ale budete jen vybírat ze seznamu, který jste si udělali na kartě Suptypes.

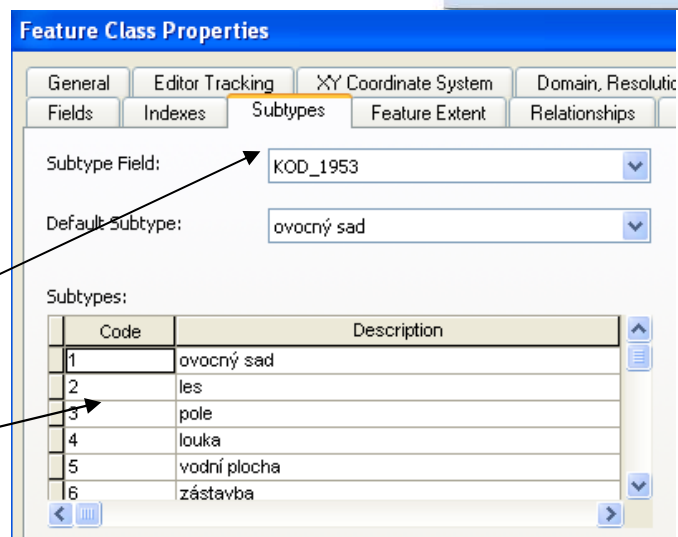
Definování subtypů (u povrchu)

Rozklikněte si geodatabázi, abyste viděli jednotlivé vrstvy: body, linie, plochy

Definování subtypů např. polygony

Pravým tlačítkem myši klikněte na třídu např. povrch1 - Properties - karta Subtypes. Před tím bylo vytvořeno na kartě Field pole KOD_1953 (dat.typ Short integer). Vyberte toto pole (Subtype field: KOD_1953) a do tabulky Subtypes vyplňte kódy a popisy povrchů.

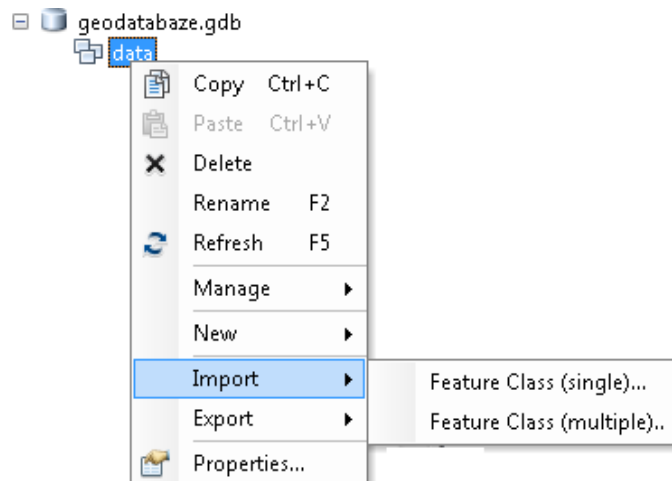

Vytvořit stejným způsobem další vrstvy (třídy), např. povrch2, vytvořit nového pole KOD_2007. Při definování subtypů uvést Subtype field KOD_2007. Subtypy musí být totožné jako u povrchu z roku 1953 - **důležité pro analýzu vývoje.**

Importdat (shapefilu) do nových tříd (Feature Class)

Pokud máte data jako shapefile, je potřeba je do geodatabáze naimportovat. Klikněte pravým tlačítkem myši na založené Datové sadě (Feature Dataset): Import - Feature Class (single) – lze zadat vlastní název datové třídy; anebo

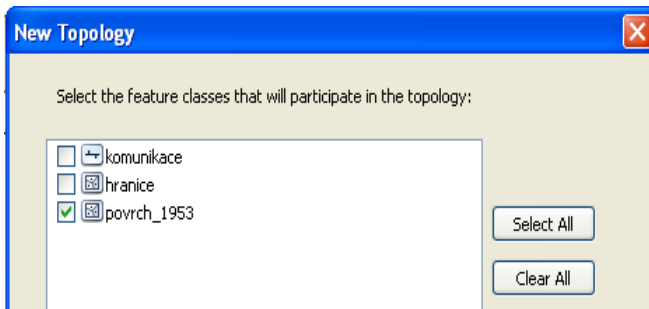
Import - Feature Class (multiple)- lze naimportovat více vrstev najednou.

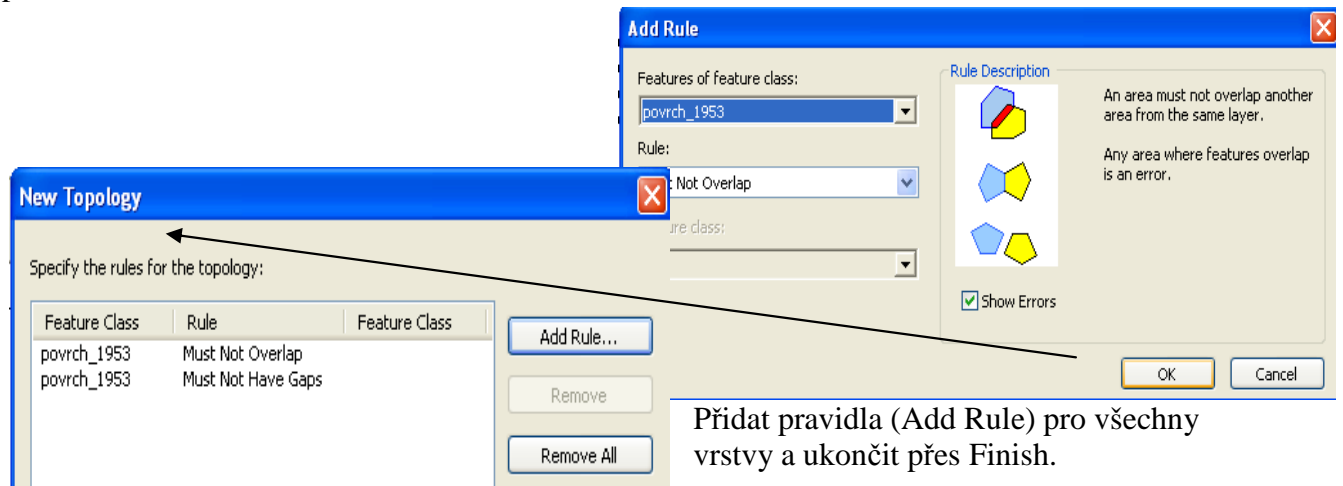
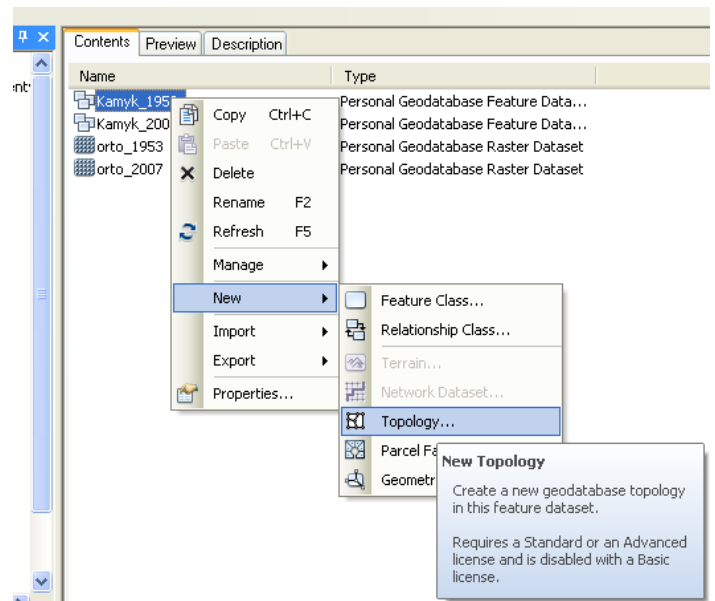
Nastavení topologie v ArcCatalogu

Topologie zkontroluje správnost provedené vektorizace a identifikuje případné chyby.

Klikněte pravým tlačítkem myši na založené Datové sadě (Feature Dataset) **New, Topology** -

Další. Můžete definovat název topologie vybrat vrstvy, pro které je třeba stanovit topologická pravidla.

Přidat pravidla (Add Rule) pro všechny vrstvy a ukončit přes Finish.

U ploch (mimo hranice území) bude stanoveno pravidlo:

Nesmí se překrývat (Must Not Overlap)

Nesmí mít mezery (Must Not Have Gaps)

Musí být ve vymezeném území naší hranice (Must Be Covered By)

U linií bude stanoveno pravidlo:

Nesmí se překrývat (Must Not Overlap)

Nesmí se křížit sama se sebou (Must Not Self-Intersect)

Musí být ve vymezeném území naší hranice (Must Be Inside)

U bodů bude stanoveno pravidlo:

Musí být ve vymezeném území naší hranice (Must Be Properly Inside)